

بانک آزمون

تاریخ و جغرافیا

(پرسش‌های چهارگزینه‌ای تألیفی)

قابل استفاده:

- داوطلبان کنکور انسانی
- دانش‌آموزان سال سوم و پیش‌دانشگاهی
- رشته علوم انسانی - معارف اسلامی

مؤلفان: بهروز یحیی، لیلا سروش‌نیا

فهرست مطالب

عنوان

شماره صفحه

عنوان

شماره صفحه

دانش جغرافیا

- درس ۱ و ۲- ماهیت و قلمرو دانش جغرافیا و سیستم چیست؟ ۸
- درس ۳- راه و روش پژوهش‌های جغرافیایی ۱۱
- درس ۴- نقشه و فرآیند تهیه آن ۱۴
- درس ۵- نمایش شکل زمین ۱۷
- درس ۶ و ۷- کاربرد رایانه در جغرافیا و سنجش از دور ۲۱
- درس ۸- سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی ۲۴
- درس ۹- مدل‌های جغرافیایی ۲۷
- درس ۱۰ و ۱۱- نقش جغرافیا در مدیریت محیط و جغرافیا و
آمایش سرزمین ۳۰
- آزمون جامع جغرافیا (پیش) ۳۳

جغرافیا ۲

- درس ۱- تصور شما از یک ناحیه چیست؟ ۳۶
- درس ۲- نواحی انسانی چگونه پدید می‌آیند؟ ۴۱
- درس ۳ و ۴- انسان و ساحل ۴۴
- درس ۵- با کوهستان آشنا شویم ۴۷
- درس ۶- انسان و کوهستان ۵۰
- درس ۷- فرسایش بیابان‌ها در نواحی گرم و خشک ۵۳
- درس ۸- تنوع زیستی در نواحی گرم و مرطوب ۵۶
- درس ۹ و ۱۰- نواحی قطبی و انسان ۵۹
- درس ۱۱- سکونتگاه‌های شهری و روستایی چگونه پدید
می‌آیند؟ ۶۲
- درس ۱۲ و ۱۳- پراکندگی و نقش شهرها و مشکلات شهرنشینی
..... ۶۵

جغرافیا ۱

- درس ۱۴- واحدهای سیاسی و مرزها ۶۸
- درس ۱۵- قدرت ملی و منطقه خلیج فارس ۷۱
- درس ۱۶- کشاورزی، صنعت و تجارت ۷۴
- آزمون جامع جغرافیا ۲ ۷۷
- درس ۱- جغرافیا، علمی برای زندگی ۸۰
- درس ۲- نگاهی به جغرافیای طبیعی ایران ۸۳
- درس ۳- نگاهی به جغرافیای انسانی ایران ۸۶
- درس ۴ و ۵- بیابان‌ها - انسان و بیابان ۸۹
- درس ۶ و ۷- اهمیت و نقش جنگل‌ها و پراکندگی و انواع
جنگل‌ها و مراتع در ایران ۹۲
- درس ۸ و ۹- آلودگی هوا، دریاها و رودها ۹۵
- درس ۱۰ و ۱۱- مخاطرات طبیعی و انسان ۹۸
- درس ۱۲ و ۱۳- گردشگری، گردشگر و ایرانگردی ۱۰۲
- درس ۱۴- پراکندگی و رشد جمعیت ۱۰۵
- درس ۱۵- جمعیت و مهاجرت، جمعیت و منابع طبیعی ۱۰۸
- درس ۱۶ و ۱۷- آب‌ها و بهره‌برداری از منابع آب ۱۱۱
- درس ۱۸- جغرافیا، جغرافیدانان و توسعه‌ی پایدار ۱۱۴
- آزمون جامع جغرافیا ۱ ۱۱۷
- آزمون اول جامع ۱۱۹
- آزمون دوم جامع ۱۲۱
- آزمون سوم جامع ۱۲۳
- پاسخنامه‌ی کلیدی جغرافیا ۱۲۵

عنوان

شماره صفحه

عنوان

شماره صفحه

تاریخ‌شناسی

درس ۱۱- عصر جنگ سرد (۱۹۸۹ - ۱۹۴۵م).....	۱۸۶
درس ۱۲ و ۱۳- ایران در عصر صفویه و ایران از سقوط صفویه تا پایان حکومت زند.....	۱۸۸
درس ۱۴ و ۱۵- اوضاع سیاسی واداری ایران در دوره قاجار و روابط خارجی ایران در دوران قاجار.....	۱۹۱
درس ۱۶ و ۱۷- اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران در دوران قاجار و زمینه‌های انقلاب مشروطیت.....	۱۹۴
درس ۱۸- ۱۹ انقلاب مشروطیت ایران و دخالت‌های روسیه و انگلستان در ایران.....	۱۹۸
درس ۲۰ و ۲۱- از سلطنت رضاشاه و اوضاع ایران از اشغال متفقین تا کودتای ۲۸ مرداد.....	۲۰۱
درس ۲۲ و ۲۳- نهضت اسلامی به رهبری امام‌خمينی (ره) و تداوم مبارزه علیه رژیم پهلوی.....	۲۰۴
درس ۲۴ و ۲۵، ۲۶- انقلاب اسلامی ایران و ایران در دوران جمهوری اسلامی و هشت سال دفاع مقدس.....	۲۰۷
آزمون جامع تاریخ ایران و جهان (۲).....	۲۱۱

تاریخ ایران و جهان (۱)

درس ۱ و ۲- تاریخ چیست و مورخ کیست؟ تمدن در میان دو رود.....	۲۱۴
درس ۳ و ۴- مصر هدیه‌ی نیل و سرزمین و مردم ایران قبل از آریایی‌ها.....	۲۱۸
درس ۵ و ۶- تلاش برای زیستن؛ آریایی‌ها از مهاجرت تا تشکیل حکومت هخامنشیان.....	۲۲۱
درس ۷ و ۸- یونان و روم - اشکانیان.....	۲۲۴
درس ۹- ساسانیان.....	۲۲۷
درس ۱۰- طلوع اسلام.....	۲۳۰

درس ۱- انسان و تاریخ.....	۱۳۴
درس ۲- زمان و اهمیت آن در تاریخ.....	۱۳۷
درس ۳ و ۴- جغرافیا بستر تحولات تاریخی و دنیای پر رمز و راز افسانه‌ها و حماسه‌ها.....	۱۴۰
درس ۵- آثار باستانی، مرز تاریک و روشن تاریخ.....	۱۴۵
درس ۶- سکه‌ها، آئینه گذشته‌ها.....	۱۴۸
درس ۷ و ۸- هنر و تاریخ، ادبیات و تاریخ.....	۱۵۱
درس ۹ و ۱۰- سفرنامه‌ها، گشت و گذار در سرزمین‌ها و زندگی‌نامه‌ها و تاریخ.....	۱۵۴
درس ۱۱ و ۱۲- اسناد تاریخی، نشریه‌ها و تاریخ‌نویسی.....	۱۵۷
درس ۱۳ و ۱۴- مورخان و تاریخ ایران و جهان.....	۱۶۰
آزمون جامع تاریخ‌شناسی.....	۱۶۳

تاریخ ایران و جهان ۲

درس ۱ و ۲- اروپا در قرون جدید و تحولات سیاسی اروپا در قرون جدید.....	۱۶۶
درس ۳ و ۴- تحولات قرون جدید و آخرین امپراتوری‌های مسلمان.....	۱۷۲
درس ۵ و ۶- اروپا و آمریکا در قرن نوزدهم و آفریقا و آمریکای لاتین در قرن نوزدهم.....	۱۷۶
درس ۷ و ۸- آسیا در قرن نوزدهم، مقاومت در برابر استعمار و جنگ جهانی اول (۱۹۱۸ - ۱۹۱۴م).....	۱۸۰
درس ۹ و ۱۰- جهان در میان دو جنگ (۱۹۳۹ - ۱۹۱۸م) و جنگ جهانی دوم (۱۹۴۵ - ۱۹۳۹م).....	۱۸۳

عنوان	شماره صفحه	عنوان	شماره صفحه
درس ۱۱- اسلام در مدینه	۲۳۳	آزمون اول جامع تاریخ	۲۶۲
درس ۱۲- عصر خلفای نخستین	۲۳۶	آزمون دوم جامع تاریخ	۲۶۴
درس ۱۳- خلافت امویان	۲۳۹	آزمون سوم جامع تاریخ	۲۶۶
درس ۱۴- خلافت عباسیان	۲۴۲	پاسخ‌نامه‌ی کلیدی تاریخ‌شناسی	۲۶۸
درس ۱۵ و ۱۶- ورود اسلام به ایران و شکل‌گیری حکومت‌های ایرانی	۲۴۵	پاسخ‌نامه‌ی کلیدی تاریخ ایران و جهان (۲)	۲۷۰
درس ۱۷- ایران از غزنویان تا مغولان	۲۴۸	پاسخ‌نامه‌ی کلیدی تاریخ ایران و جهان (۱)	۲۷۳
درس ۱۸- ایران از مغول تا صفویه	۲۵۱	پاسخ‌نامه‌ی کلیدی آزمون‌های جامع تاریخ	۲۷۶
درس ۱۹ و ۲۰- فرهنگ و تمدن ایرانی- اسلامی و اوضاع اجتماعی و اقتصادی ایران (از ورود اسلام تا تأسیس حکومت صفویه)	۲۵۴	نخستین آزمون جامع تاریخ و جغرافیا (بر اساس کنکور سراسری)	۲۷۷
درس ۲۱، ۲۲ و ۲۳- اروپا در قرون وسطا و رنسانس در	۲۵۷	دومین آزمون جامع تاریخ و جغرافیا (بر اساس کنکور سراسری)	۲۸۱
آزمون جامع تاریخ ایران و جهان (۱)	۲۶۰	پاسخ‌نامه‌های آزمون‌های جامع (بر اساس کنکور سراسری)	۲۸۵

مقدمه‌ی مؤلفان

با سلام

بی‌تعارف باید گفت که معمولاً ارزش و نقش تاریخ و جغرافیا در مدارس و در بین داوطلبان کنکور، کم‌تر دیده شده است. اگر به کارنامه‌ی داوطلبان کنکور علوم انسانی، نظری بیندازیم می‌بینیم کم‌ترین و پایین‌ترین درصد و نمره‌ی تراز حتی در بین رتبه‌های ممتاز کنکور، مربوط به درس تاریخ و جغرافیا است. متأسفانه کم‌ترین میزان ساعت مطالعه را هم در برنامه‌ی مطالعاتی دانش‌آموزان و داوطلبان دارد. تعداد و حجم زیاد این کتاب‌ها و یا ظاهراً ضریب کم آن برای پذیرش رشته‌های دانشگاهی، و یا ... موجبات این کم‌توجهی بوده است. با این وصف، این گنجینه را بخوانید و تست‌های آن را دوره کنید و در کوتاه‌ترین زمان، به بهترین نتیجه برسید.

هرچه که باشد ما هستیم با مجموعه‌ی جدیدی از پرسش‌های چهارگزینه‌ای (تست) هدفمند و جدید که می‌خواهد با کم‌ترین حجم ولی بیش‌ترین کیفیت، همراه شما برای تحول در نمره تراز و درصد کنکورتان باشد.

همکاران ما با نزدیک به ۱۴۰۰ تست تألیفی تاریخ و جغرافیا، در قالب مجموعه‌ی آزمون‌های ۱۵ پرسشی (نظیر کنکور سراسری) با پاسخ کلیدی (برای کاهش حجم کتاب) و نیز با خلاصه درس پیش‌بینی شده در ابتدای هر درس، خواسته‌اند گنجینه‌ی جامع و مانعی برای شما عزیزان فراهم کنند. در این اثر از همکاری و راهنمایی برخی دوستان آموزشی کنکور نظیر محمدمحسن ذنوبی، اصغر بکا، علی محمد کریمی، فریا حبیبی سلماسی، سهیلا صدیق، زهرا غفاریان، سوسن پورمیرزا، اعظم محمدی و الهام میرزایی استفاده کرده‌ایم.

در این جا از همه عزیزانی که برای تهیه و چاپ این اثر تلاش کردند و زحمت کشیدند، به ویژه از آقای یحیی دهقانی (مدیرعامل شرکت مبتکران)، مدیریت گروه علوم انسانی مبتکران، خانم‌ها لیلی میرزایی و ملیحه محمدی (حروف‌چین)، مینا هرمزی (طراح جلد)، سمیرا ایمان‌فرد (رسام) سپاسگزاریم.

در پایان از همه‌ی استادان نکته‌سنج و دانش‌پژوهان عزیز، خواهشمندیم لغزش‌ها و کاستی‌های احتمالی را گوشزد و به نشانی mobtakeranensani@mobtakeran.com ارسال نمایند.

با سپاس فراوان

لیلا سروش‌نیا - بهروز یحیی

بانک آزمون

دانش جغرافیا

(پرسش‌های چهار گزینه‌ای تألیفی)
پیش‌دانشگاهی

درس ۲ او

ماهیت و قلمرو دانش جغرافیا و
سیستم چیست؟

تعریف جغرافیا: جغرافیا علم بررسی رابطه متقابل انسان و محیط به منظور بهبود در زندگی بشر است.
نقش مسلمانان در جغرافیا و دلایل گسترش جغرافیا
دلایل تحول در رویکرد به جغرافیا

جغرافیا چیست؟

اهداف آموزش جغرافیا

- ۱- پرورش روحیه قدردانی و سپاسگزاری از مواهب الهی
- ۲- تقویت احساس تعلق به کشور و هویت ملی
- ۳- درک لزوم حفاظت و بهره‌برداری عاقلانه و مطلوب از محیط
- ۴- شناخت جغرافیای جهان به عنوان خانه بزرگ
- ۵- تقویت مهارت‌های زندگی فردی و اجتماعی

تعریف سیستم

ویژگی‌های یک سیستم (۱- ورودی (input) ۲- خروجی (out put))

انواع سیستم (۱- ساده یا پیچیده ۲- باز و بسته)

پسخوراند

روش تفکر سیستمی و فواید نگرش سیستمی

سیستم چیست؟

- ۱- مرحله‌ی اول - سیستم طبیعی بی‌جان
- ۲- مرحله‌ی دوم - سیستم طبیعی جاندار
- ۳- مرحله‌ی سوم - سیستم زمین انسان
- ۴- مرحله‌ی چهارم - سیستم جغرافیایی

- شاخه‌های گوناگون دانش جغرافیا: ۱- جغرافیای طبیعی ۲- جغرافیای انسانی ۳- فنون جغرافیایی

- شیوه‌های شناخت جغرافیایی: ۱- شناخت تکوینی ۲- شناخت ساختاری ۳- شناخت کارکردی ۴- شناخت آینده‌نگر

- روش مطالعه در محیط‌های جغرافیایی ← مبتنی بر «کل‌نگری»

آزمون درس ۱ و ۲ ماهیت و قلمرو دانش جغرافیا

۱- می‌توان گفت: در پیشبرد جغرافیای ریاضی بی‌رقیب بود. و کتاب به‌عنوان یک دایرةالمعارف مکان‌ها به شمار می‌رود.

- (۱) ابن‌حوقل - خوارزمی
(۲) ابن‌حوقل - یاقوت حموی
(۳) ابوریحان بیرونی - یاقوت حموی
(۴) ابوریحان بیرونی - الکندی

۲- تعریف جغرافیا از دید اراتوستن:

- (۱) وصف انسان، محیط و پدیده‌های آن
(۲) شناخت زمین و سیارات و ستارگان
(۳) علم مطالعه زمین به‌عنوان جایگاه انسان
(۴) وصف زمین و تغییرات آن به‌صورت مجزا

۳- چرا امروزه جغرافیا پژوهش درباره‌ی سیستم را وظیفه خود می‌داند؟ زیرا:

- (۱) پژوهش در جغرافیا از اهمیت بیش‌تری برخوردار است. (۲) جهان عینی و اجزای آن هم‌چون سیستمی تو در تو هستند.
(۳) امروزه سیستم‌ها بسیاری مسایل جغرافیایی را حل کرده‌اند. (۴) در سیستم‌ها به موضوعات جغرافیایی پرداخته می‌شود.

۴- خروجی‌های سیستم شهر کدام‌اند؟

- (۱) سوخت، کالای ساخته شده، آلودگی هوا، فاضلاب
(۲) افکار و ایده‌ها، سوخت، جمعیت، زباله
(۳) سوخت، اتلاف انرژی، کالای ساخته شده، فاضلاب
(۴) افکار و ایده‌ها، اتلاف انرژی، کالای ساخته شده، آلودگی هوا

۵- در سیستم مواد جدید دوباره به سیستم برمی‌گردند و در سیستم تأثیر متقابل سیستم و محیط دیده نمی‌شود.

- (۱) باز - بسته
(۲) ساده - بسته
(۳) باز - پیچیده
(۴) ساده - پیچیده

۶- چه عاملی درباره‌ی فایده‌های نگرش سیستمی در جغرافیا درست نیست؟

- (۱) شناسایی محیط زندگی خود و سایرین
(۲) نزدیکی بیش‌تر با اندیشه توحیدی
(۳) استفاده کم‌تر از روش‌های کمی و آماری برای آینده‌نگری (۴) تک‌بعدی فکر نکردن

۷- چرا انسان در مرحله‌ی سوم تکوین سیاره‌ی زمین تابع محیط طبیعی خود شد؟ زیرا:

- (۱) فاقد ابزار لازم برای تغییر چهره‌ی زمین بود.
(۲) به‌صورت مجزا و دور از هم زندگی می‌کردند.
(۳) تعداد جمعیت انسانی ناچیز بود.
(۴) شناخت کاملی از محیط پیرامون خود نداشت.

۸- سه شاخه‌ی اصلی جغرافیا براساس تحلیل سیستم‌های جغرافیایی کدام‌اند؟

- (۱) جغرافیای طبیعی، جغرافیای انسانی، جغرافیای اقتصادی
 (۲) جغرافیای طبیعی، جغرافیای انسانی، فنونی جغرافیایی
 (۳) جغرافیای طبیعی، جغرافیای انسانی، جغرافیای سیاسی
 (۴) جغرافیای انسانی، جغرافیای اقتصادی، فنون جغرافیایی

۹- به ترتیب علوم فضایی و هندسه در چه شاخه‌ای از فنون جغرافیایی مورد استفاده قرار می‌گیرند؟

- (۱) سنجش از دور - نقشه‌کشی
 (۲) روش‌های کمی در جغرافیا - کارتوگرافی
 (۳) نقشه‌کشی - سنجش از دور
 (۴) ژئومورفولوژی - آمار و فناوری اطلاعات

۱۰- مطالعه‌ی اصول و قوانین حاکم بر جو به صورت مجزا و انفرادی، موضوع چه علمی است و این که «دما با افزایش ارتفاع

کاهش می‌یابد» یک قانون است.

- (۱) هواشناسی - هواشناسی
 (۲) اقلیم‌شناسی - اقلیم‌شناسی
 (۳) جغرافیای زیستی - اقلیم‌شناسی
 (۴) جغرافیای طبیعی - هواشناسی

۱۱- شکل‌گیری دولت‌های جدید، تغییرات مرزی، واحدهای خودمختار و موضوعاتی نظیر آن در حوزه‌ی مطالعات چه علمی

است و بزرگ‌ترین رخداد پس از جنگ جهانی دوم چیست؟

- (۱) علوم سیاسی - جنگ سرد
 (۲) حقوق بین‌الملل - جنگ ایران و عراق
 (۳) روابط بین‌الملل - جنگ ایران و عراق
 (۴) جغرافیای سیاسی - جنگ سرد

۱۲- علم ، به مطالعه‌ی تأثیر سیاست‌های جهانی بر مکان‌ها و سرزمین‌ها می‌پردازد و مفهوم «جنگ سرد»

اصطلاحی در حوزه‌ی است.

- (۱) ژئوپلتیک - حقوق سیاسی
 (۲) جغرافیای سیاسی - علوم سیاسی
 (۳) حقوق سیاسی - جغرافیای سیاسی
 (۴) علوم سیاسی - ژئوپلتیک

۱۳- یکی از اهداف مهم علم جغرافیا چیست؟

- (۱) بهتر کردن زندگی انسان‌های ساکن در هر محیط جغرافیایی
 (۲) شناخت قابلیت‌های کشورها با توجه به شرایط جغرافیایی
 (۳) تقویت مهارت‌های زندگی فردی و اجتماعی
 (۴) ارتباط با سایر جغرافیدانان جهان به منظور ایجاد رابطه‌ی پایدار

۱۴- هدف شناخت محل زندگی و محیط اطراف برای انسان چیست؟

- (۱) شناخت بهتر محیط زندگی (۲) بهره‌برداری مطلوب‌تر (۳) حس کنجکاوی انسان (۴) شناسایی هویت و ملیت

۱۵- در شیوه‌ی شناخت رابطه‌ی یک پدیده‌ی جغرافیایی با سایر پدیده‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد.

- (۱) تکوینی (۲) ساختاری (۳) کارکردی (۴) آینده‌نگر

درس ۳

راه و روش پژوهش‌های جغرافیایی

- پرسش‌های اساسی در جغرافیا: ۱- کجا ۲- چرا آن‌جا ۳- چگونه

تعریف	}	پژوهش‌های علمی
انواع پژوهش علمی براساس هدف: ۱- بنیادی ۲- کاربردی		
		انواع پژوهش علمی براساس ماهیت و روش ۱- علی (علت و معلولی) ۲- توصیفی ۳- هم‌بستگی

- **مراحل یک پژوهش جغرافیایی:** گام اول - پرسش آغازین، گام دوم - بیان مسئله گام سوم - اهمیت و اهداف پژوهش، گام چهارم - مدل تحلیلی پژوهش، گام پنجم - تدوین فرضیه، گام ششم - جمع‌آوری داده‌ها، گام هفتم - پردازش داده‌ها، گام هشتم - آزمون فرضیه

* **نتیجه‌گیری:** ۱- ارائه دلایل علمی و منطقی برای تأیید یا رد فرضیه

۲- پرسش‌های آغازین جدیدی که براساس پژوهش به‌وجود آمده‌اند، مطرح شده و پیشنهادهایی ارائه خواهد شد.

آزمون درس ۳

راه و روش پژوهش‌های جغرافیایی

- ۱- جغرافیدان کدام ویژگی پدیده‌های مکانی را مطالعه می‌کند؟
- (۱) مکان، شکل و نحوه‌ی پراکندگی
(۲) مکان، موقعیت و شکل
(۳) شکل، تنوع و موقعیت
(۴) مکان، زمان و نحوه‌ی پراکندگی
- ۲- هدف پژوهش یافتن راه‌حل برای مشکلات انسان و حاصل پژوهش بنیادی است.
- (۱) بنیادی - کشف اصول و قوانین کلی حاکم
(۲) کاربردی - گسترش دانش
(۳) علت و معلولی - رفع نیازهای زندگی انسان
(۴) توصیفی - یافتن راه‌حل برای مشکلات موجود
- ۳- سومین پرسش بنیادی در جغرافیا کدام است؟ پرسش‌نامه مربوط به کدام روش جمع‌آوری داده‌ها است؟
- (۱) کجا - کتابخانه‌ای
(۲) کجا - میدانی
(۳) چگونه - میدانی
(۴) چگونه - کتابخانه‌ای
- ۴- پژوهشگر در انتخاب مسئله تحقیق باید به نکاتی توجه کند به جز
- (۱) روشن بودن مسئله
(۲) محدود و مشخص بودن مسئله
(۳) قابل حل بودن مسئله
(۴) مهم و جدید بودن مسئله
- ۵- به ترتیب بررسی‌های علل وقوع سیل در شهرستان کرج در سالیان پیش و وضعیت آب‌های زیرزمینی استان تهران، مربوط به چه پژوهش‌هایی است؟
- (۱) علت و معلولی (علی) - توصیفی
(۲) کاربردی - بنیادی
(۳) هم‌بستگی - توصیفی
(۴) توصیفی - کاربردی
- ۶- پژوهش‌های از نوع پژوهش‌های کاربردی هستند و رابطه‌ی میزان فرسایش خاک با قطع درختان جنگلی مربوط به است.
- (۱) علت و معلولی - توصیفی
(۲) علی - هم‌بستگی
(۳) هم‌بستگی - علی
(۴) هم‌بستگی - توصیفی
- ۷- بررسی رابطه میان لکه‌های خورشیدی با وقوع خشکسالی در جهان از انواع پژوهش‌های است و بررسی وضعیت ناهمواری یک منطقه مربوط به پژوهش است.
- (۱) علت و معلولی - توصیفی
(۲) کاربردی - علت و معلول
(۳) توصیفی - هم‌بستگی
(۴) هم‌بستگی - توصیفی
- ۸- در پژوهش جغرافیایی، در مرحله از علم آمار بیش‌تر استفاده می‌شود و بررسی وضعیت کشاورزی روستای محمدآباد مربوط به پژوهش است.
- (۱) تدوین فرضیه - علمی
(۲) پردازش داده‌ها - توصیفی
(۳) آزمون فرضیه - هم‌بستگی
(۴) طرح پرسش - توصیفی

۹- بررسی علل یا عوامل بروز یک رویداد مربوط به پژوهش است و بررسی وضعیت شاغلین شهر مربوط به پژوهش است.

(۱) هم‌بستگی - توصیفی (۲) هم‌بستگی - علی (۳) توصیفی - علی (۴) علی - توصیفی

۱۰- به ترتیب در مراحل و سوالات آغازین جدیدی و پیشنهادهای جدید در مورد منطبقه مورد مطالعه مطرح می‌شود.

(۱) طرح پرسش - نتیجه‌گیری (۲) بیان مسئله - پردازش داده‌ها

(۳) جمع‌آوری داده‌ها - بیان مسئله (۴) آزمون فرضیه - نتیجه‌گیری

۱۱- پس از بیان مسئله و قبل از جمع‌آوری داده‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرند.

(۱) اهمیت و اهداف پژوهش - تدوین فرضیه (۲) مدل تحلیلی پژوهش - تدوین فرضیه

(۳) تدوین فرضیه - پردازش داده‌ها (۴) جمع‌آوری داده‌ها - بیان مسئله

۱۲- از نتایج پژوهش‌های می‌توان برای جلوگیری از تکرار یک رویداد یا حادثه نامطلوب استفاده کرد و پژوهش بر اساس هدف به چند دسته تقسیم می‌شوند؟

(۱) علت و معلولی - دو (۲) توصیفی - سه (۳) هم‌بستگی - دو (۴) بنیادی - شش

۱۳- در یک پژوهش به هنگام جمع‌آوری داده‌ها به چه نکاتی باید توجه کرد؟

(۱) ماهیت پژوهش، روش‌های پژوهش (۲) روش‌های پژوهش، اهداف پژوهش

(۳) رفع نیازهای پژوهش، اهداف پژوهش (۴) نیاز جامعه، روش‌های پژوهش

۱۴- چه موردی از پژوهش هم‌بستگی محسوب می‌شود؟

(۱) بررسی وضعیت آلوده‌کننده‌های هوای تهران (۲) بررسی تأثیر آلودگی هوای تهران بر افزایش بیماری‌ها

(۳) بررسی علل وقوع آلودگی در هوای تهران (۴) بررسی راه‌کارهای مبارزه با آلودگی هوای تهران

۱۵- در یک پژوهش جغرافیایی نتایج حاصل از پردازش داده‌ها به چه صورت ارائه می‌شوند؟

(۱) مدل، نقشه، جدول (۲) مدل، نقشه، عکس هوایی

(۳) نقشه، عکس هوایی، عکس ماهواره‌ای (۴) مدل، نمودار، جدول

درس ۴

نقشه و فرآیند تهیهی آن

آزمون درس ۴

نقشه و فرآیند تهیه آن

- ۱- قدیمی‌ترین نقشه‌ی معتبر در کجا کشف شده و چند سال قدمت دارد؟
 (۱) مصر - ۴۰۰۰ سال (۲) بابل - ۵۰۰۰ سال (۳) یونان - ۵۰۰۰ سال (۴) بابل - ۴۰۰۰ سال
- ۲- از بنیانگذاران علم تهیه‌ی نقشه است و نقشه‌ی حدود املاک کشاورزان را مشخص می‌کند.
 (۱) ابن حوقل - گل‌رس در بابل (۲) بطلمیوس - دره‌ی نیل در مصر
 (۳) کپرنیک - نقشه‌ی جغرافیایی (۴) خوارزمی - دره‌ی نیل در مصر
- ۳- علل رشد استفاده از نقشه در قرن بیستم چه بود؟
 (۱) اختراع دوربین عکاسی (۲) امکانات نقشه‌کشی (۳) وقوع دو جنگ جهانی (۴) اختراع هواپیما
- ۴- دو خصوصیات مشترک همه‌ی نقشه‌ها چیست؟
 (۱) مقیاس مشخص - دید ترکیبی (۲) نشان دادن منظره‌ی قائم - مقیاس خاص
 (۳) مقیاس خاص - نمایش جزئیات (۴) اهداف یکسان - نمایش جزئیات
- ۵- برای تهیه نقشه ابتدا چه اقدامی صورت می‌گیرد؟
 (۱) دوربین و وسایل موردنیاز آماده می‌شود. (۲) ابتدا مقیاس نقشه مشخص می‌شود.
 (۳) استفاده از سایر نقشه‌ها و مدارک موجود (۴) جمع‌آوری داده‌های جغرافیایی موردنیاز
- ۶- روش‌های چهارگانه‌ی جمع‌آوری اطلاعات جغرافیایی برای تهیه نقشه کدام‌اند؟
 (۱) زمینی - هوایی - دورکاوی - تلفیقی (۲) زمینی - هوایی - دریایی - تلفیقی
 (۳) هوایی - دریایی - آب‌نگاری - زمینی (۴) دریایی - هوایی - دورکاوی - تلفیقی
- ۷- به علت وجود محدودیت‌های جغرافیایی مانند گستردگی منطقه موردنظر از چه روشی در تهیه نقشه استفاده می‌شود و نقشه‌های در زمره‌ی فعالیت‌های نقشه‌کشی قرار می‌گیرند.
 (۱) زمینی - هوایی (۲) هوایی - تلفیقی (۳) دریایی - زمینی (۴) دریایی - تلفیقی
- ۸- به فرآیندی که عکس‌های هوایی را تبدیل به نقشه می‌کنند چه می‌گویند و به دلیل پوشش مشترک عکس‌ها، پدیده‌ها به صورت دیده می‌شوند.
 (۱) فتوگرافی - برجسته (۲) فتوگرامتری - برجسته (۳) توپوگرافی - جداگانه (۴) دورکاوی - جداگانه
- ۹- در آینده، یکی از پر رفت و آمدترین خطوط تجاری جهان خواهند شد و اندازه‌گیری ابعاد پنهان به کمک نقشه‌برداری دریایی امکان‌پذیر شده است.
 (۱) دریای سیاه - کوه‌های یخی (۲) آب‌های شمالی کره‌ی زمین - آیسبرگ‌ها
 (۳) دریای آزوف - آیسبرگ‌ها (۴) نواحی عمیق و رسوبات رود دانوب - کوه‌های یخی

۱۰- فاصله دو شهر A و B، ۱۲ کیلومتر است و در نقشه‌ای به مقیاس $\frac{1}{600000}$ فاصله این دو شهر روی نقشه چند سانتی‌متر است؟

- (۱) ۲ سانتی‌متر (۲) ۴ سانتی‌متر (۳) ۸ سانتی‌متر (۴) ۶ سانتی‌متر

۱۱- طول جاده‌ای در روی نقشه‌ای به مقیاس $\frac{1}{250000}$ ، پنج سانتی‌متر است طول حقیقی جاده چه قدر است؟

- (۱) ۱۲۵۰ متر (۲) ۷/۵ کیلومتر (۳) ۱۲۵ کیلومتر (۴) ۱۲/۵ کیلومتر

۱۲- نقشه‌های ، برای اجرای عملیات عمرانی به کار می‌روند.

- (۱) $\frac{1}{100}$ تا $\frac{1}{2000}$ (۲) $\frac{1}{2000}$ تا $\frac{1}{10000}$ (۳) $\frac{1}{10000}$ تا $\frac{1}{100000}$ (۴) $\frac{1}{500000}$ تا $\frac{1}{50000}$

۱۳- مقیاس نقشه‌های شهرسازی، شبکه‌های انتقال نیرو، مسیر لوله‌های آب و نفت و گاز کدام‌اند؟

- (۱) $\frac{1}{100}$ تا $\frac{1}{2000}$ (۲) $\frac{1}{2000}$ تا $\frac{1}{10000}$
 (۳) $\frac{1}{10000}$ تا $\frac{1}{100000}$ (۴) $\frac{1}{100000}$ تا چند میلی‌ونیم

۱۴- برای نمایش قاره‌ها و کشورهای بزرگ از نقشه‌های استفاده می‌شود و نقشه‌های از دقت کافی برخوردارند.

- (۱) کوچک مقیاس - بسیار بزرگ مقیاس
 (۲) بزرگ مقیاس - متوسط مقیاس
 (۳) متوسط مقیاس - بسیار بزرگ مقیاس
 (۴) کوچک مقیاس - بزرگ مقیاس

۱۵- تقسیم‌بندی نقشه‌ها براساس موضوع کدام است؟

- (۱) طبیعی - انسانی - تلفیقی
 (۲) طبیعی - توپوگرافی - تلفیقی
 (۳) طبیعی - انسانی - اقتصادی
 (۴) طبیعی - انسانی - توپوگرافی

درس ۵

نمایش شکل زمین

۱- تعریف تصویر کردن
 - سیستم‌های تصویر نقشه: الف - تعریف:
 ۲- تعریف سیستم تصویر

۱- مسطح (قطبی)
 ۲- مخروطی
 ۳- استوانه‌ای
 ب - انواع سیستم تصویر:

- نمایش پدیده‌های سطح زمین در نقشه‌ها:

تعریف علائم قراردادی «راهنمای نقشه»
 ۱- نمایش پدیده‌های دوبعدی (پلانیمتری):
 انواع علائم قراردادی (نقطه‌ای - خطی - سطحی - عددی - هندسی - نمادین -
 حروفی - تصویری)

۱- از طریق رنگ‌آمیزی
 ۲- به کمک نورپردازی
 ۳- به وسیله منحنی میزان
 ۲- نمایش پدیده‌های سه‌بعدی (آلتیمتری):

آزمون درس ۵

نمایش شکل زمین

۱- درباره‌ی سیستم تصویر نمی‌توان گفت:

- ۱) ترسیم شکل کره‌ی زمین بر سطوح مختلف را «تصویر کردن» می‌نامند.
- ۲) امروزه سیستم‌های تصویر مشکل نمایش کره‌ی زمین بر روی یک سطح صاف را کاملاً حل کرده‌اند.
- ۳) به مدل‌هایی که فرآیند ترسیم شکل کره زمین بر روی سطوح مختلف را انجام می‌دهند «سیستم تصویر» می‌گویند.
- ۴) هر یک از سیستم‌های تصویر متناسب با مناطق خاصی از جهان است.

۲- برای این که نقشه‌ی دقیقی از آلاسکا و گرینلند داشته باشیم بهتر است از چه نوع سیستم تصویر استفاده کنیم و نقشه‌ی کشورها و قاره‌ها در سیستم تصویر مخروطی در واقعی تر است.

- ۱) مخروطی - مدار رأس‌السرطان
- ۲) مسطح - مدار استاندارد
- ۳) استوانه‌ای - مدار رأس‌الجدی
- ۴) ملوید - مدار استوا

۳- دره‌ها و در نقشه‌های ناهمواری روی منحنی میزان به شکل عدد و یال و به شکل عدد دیده می‌شوند.

- ۱) آبراهه - ۸ - پشته - ۷ - ۲) پشته - ۸ - آبراهه - ۷ - ۳) پشته - ۷ - آبراهه - ۸ - ۴) آبراهه - ۷ - آبراهه - ۸

۴- تصویر مدارها و نصف‌النهارها به صورت خطوط متقاطع و عمود برهم و مدارها به شکل دایره‌های متحدالمرکزی به ترتیب مربوط به چه سیستم تصویرهایی هستند؟

- ۱) مسطح - مخروطی
- ۲) مخروطی - استوانه‌ای
- ۳) استوانه‌ای - مسطح
- ۴) استوانه‌ای - ملوید

۵- برای مناطق کم ارتفاع از رنگ و از رنگ‌های برای نشان دادن مناطق بلند و بسیار بلند کوهستانی استفاده می‌شود.

- ۱) زرد، قهوه‌ای و نارنجی
- ۲) سبز، زرد و قهوه‌ای
- ۳) قرمز، قهوه‌ای و نارنجی
- ۴) نارنجی، سبز و نارنجی

۶- برای ترسیم نقشه‌ی پدیده‌هایی که دارای عمق و ارتفاع هستند کارتوگراف‌ها بهتر است از روش استفاده کنند و امروزه برای نمایش دادن ناهمواری‌های از مجموعه‌ی استفاده می‌کنند.

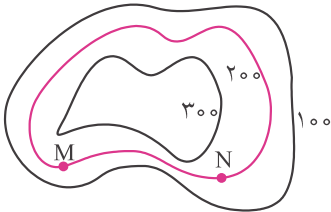
- ۱) سایه و روشن - منحنی‌های بسته
- ۲) هاشور زدن - خطوط هم‌تراز
- ۳) رنگ‌آمیزی - منحنی‌های میزان
- ۴) منحنی میزان - منحنی‌های بسته

۷- شکل الف و ب به ترتیب مربوط به چه نوع علائم قراردادی هستند؟

- (۱) سطحی - خطی (۲) تصویری - نمادین (۳) هندسی - سطحی (۴) نقطه‌ای - خطی

۸- آیا از نقطه M می‌توان N را دید؟ دلیل آن چیست؟

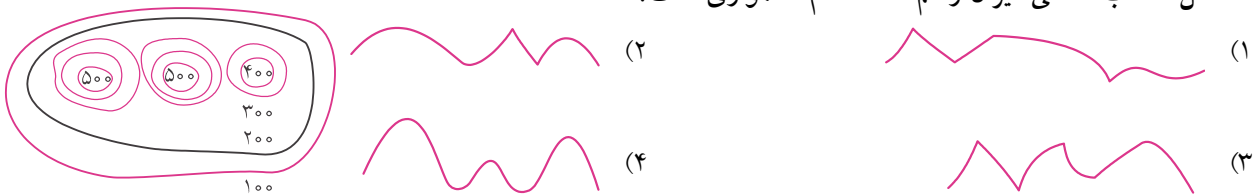

- (۱) خیر - دیواره‌ی ۳۰۰ متری بین آن‌هاست.
 (۲) بله - به صورت آبراهه هستند.
 (۳) بله - در یک ارتفاع قرار دارند.
 (۴) خیر - به صورت پشته هستند.

۹- برای نمایش کدام پدیده از سیستم تصویر استوانه‌ای استفاده می‌شود؟

- (۱) جزایر (۲) کشورهای کوچک (۳) جنگل‌های آمازون (۴) نواحی قطبی

۱۰- شکل مناسب منحنی میزان رسم شده کدام ناهمواری است؟

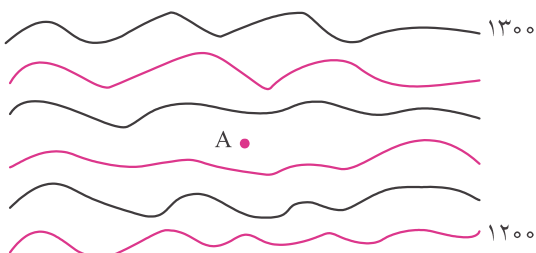
۱۱- در نمایش به وسیله‌ی منحنی میزان دو منحنی متوالی هم عدد مشاهده می‌شود.

- (۱) آبراهه در مناطق پرشیب (۲) پشته در نواحی کم‌شیب
 (۳) گودال در دهانه یک قله آتشفشان (۴) قله‌ها در نواحی دارای شیب کم

۱۲- معایب روش‌های سایه روشن و هاشور زدن در نمایش ارتفاعات چیست؟

- (۱) ارتفاع قله و شیب دامنه مشخص نیست.
 (۲) محاسبه شیب زمین و ارتفاع هر نقطه امکان‌پذیر نیست.
 (۳) در مشاهده‌ی چشم‌انداز از بالا با دید عمومی نمی‌توان تصویر افقی قابل فهمی از پدیده‌های پست و بلند داشت.
 (۴) مناطق بلند و بسیار بلند کوهستانی را نمی‌توان نشان داد.

۱۳- چه موردی ارتفاع نقطه A را دقیق‌تر نشان می‌دهد؟

- (۱) $1240 > A > 1260$
 (۲) $1260 > A > 1280$
 (۳) $1300 > A > 1200$
 (۴) $1240 > A > 1220$

۱۴- پدیده‌های پلانیمتری را با نشان می‌دهند و علائم قراردادی به معروف است.

(۱) سایه روشن - راهنمای نقشه	(۲) هاشور زدن - علائم خطی
(۳) منحنی میزان - علائم سطحی	(۴) علائم قراردادی - راهنمای نقشه

۱۵- کدام یک پدیده آلتیمتری **نیست** و در نقشه یکی از مهم‌ترین و مشکل‌ترین وظایف نقشه‌کشی در گذشته بوده است.

(۱) کوه - مشاهده‌ی چشم‌انداز یک منطقه از بالا	(۲) دره - نمایش دادن ناهمواری‌های سطح زمین
(۳) پرتگاه - مشاهده‌ی چشم‌انداز یک منطقه از بالا	(۴) دریاچه - نمایش دادن ناهمواری‌های سطح زمین